

Något om sättet för en faunistiskt arbetande amatörentomolog att registrera gjorda fynd m. m.

Säkerligen har många med insektfaunistik sysselsatt samlare mött svårigheter, när det, t. ex. vid offentliggörandet av ett fynd, gällt att dels få en överblick av vad som redan är känt om arten och dels göra en sammanfattning av de egna iakttagelserna. Handböcker och faunistiska förteckningar äro ifråga om utbredningsuppgifterna till stor del föråldrade, nya meddelanden om arterna ha då och då publicerats, och det kan vara synnerligen besvärligt att genomleta litteraturen för att få tag i de spridda uppgifterna. Beträffande de egna iakttagelserna går väl många till samlingen för att från etiketterna erhålla upplysningar, dock väl oftast blott gällande lokaler och data. Skulle ytterligare uppgifter vara önskvärda, t. ex. observationer rörande djurets biologi, ekologiska förhållanden m. m., så litar förmodligen många på sitt mer eller mindre goda minne eller på dagboksanteckningar, som kunna vara svåra att återfinna. Särskilt för fynd av äldre datum är det nog ej rådligt att i alltför hög grad stödja sig på minnesuppgifter, som kunna leda till beklagliga misstag.

Nu invänder måhända någon, att de påtalade olägenheterna kunna undvikas av coleopterologen, som det här närmast är fråga om, om han successivt inför de erforderliga anteckningarna i Grills katalog. Men utrymmet i denna, även i det interfolierade exemplaret, är dock alltför knäppt för att det skall kunna räcka till för allt, som kan vara av värde att veta angående sällsyntare arter, och ännu mindre troligt är det, att där hamna uppgifter om det stora antalet allmänare arter.

I det följande skall jag lämna en kort redogörelse för hur jag för min privatsamling sökt ordna registreringsfrågan efter ett enkelt system, som jag i flera år prövat och funnit tillfredsställande. Särskilt betonas, att det väl bäst lämpar sig för den ute i landet verksamme amatörentomologen; för en vid museer o. a. institutioner arbetande, vetenskapligt skolad person stå givetvis andra och bättre utvägar till buds.

För varje art upplägges ett, eller vid behov flera, *kort* av lämpligt format. Korten ordnas (häftade i pärmar eller ställda i lådor) i bokstavsföljd familjevis. På korten införas:

- 1) Artens namn och inom parentes synonymbeteckningar.
- 2) Utbredning i Sverige enligt GRILL samt äldre kortfattade uppgifter om levnadssätt, frekvens m. m.
- 3) Nyare svenska litteraturuppgifter, antingen endast med hänvisning till källan eller därjämte ett kort utdrag av det viktigare innehållet.
- 4) Kända utbredningsuppgifter, litteraturhänvisningar m. m. rörande grannländerna.
- 5) Egna fynd, som införas i kronologisk följd. För varje lokal angives datum, geografisk belägenhet, frekvens, ekologiska uppgifter och annat, som kan vara av värde för faunistiska och biologiska utredningar.

I allmänhet bör beträffande svårbestämda djur något beläggsexemplar av arten från *varje* lokal finnas i samlingen. Framdeles kan det nämligen visa sig erforderligt med en förnyad granskning av bestämningen från viss lokal. Det behöver väl ej särskilt påpekas, hur viktigt det är, att alla anteckningar föras med största samvetsgrannhet och så, att de äro begripliga även för annan person, samt att bestämningarna underkastas nödig kontroll.

Bland fördelarna med ovan skildrade förfarande kunna framhållas:

1) Alla uppgifter om en viss art, eller hänvisning till dylika, finnas sammanförda på ett ställe, vilket snabbt och bekvämt är tillgängligt.

2) Enär inprickning av fynden på kartor väl i allmänhet blir för dyrbart och tidsödande för privatsamlaren, så erhåller denne dock genom sina kort en viss överblick av arternas utbredning och därjämte i samlad form värdefulla upplysningar om ekologien m. m.

3) På korten är utrymmet obegränsat för registrering, medan i samlingen blott ett mindre antal fynd kunna bevaras. Ofta händer det vid genomgången av insamlat material, att särskilt vanligare arter ej tillvaratagas, men intet hindrar ju att då i alla fall registrera dem på korten.

4) Om uppgifterna på korten föras med omsorg och noggrannhet, kunna de få värde icke endast för registratorn-amatören utan i en framtid även för den skolade forskaren, som sysslar med geografiska, biologiska, ekologiska eller andra spörsmål.

5) Många av de egna iakttagelserna komma av flera skäl givetvis ej att offentliggöras och skulle, om de ej antecknats, följa observatören i graven. Uppskrivna och sammanförda kunna de däremot efter sovring bli av värde för framtida forskning.

Till slut ber jag att med ett exempel ur mitt kortregister få belysa tillvägagångssättet.

Cryptoleurum crenatum Panz. (*Vaucheri* Tourn.)

Sverige: Enl. Grill ej funnen.
E. T. 1921: 196. Öl. (Jansson). 1 ex.
E. T. 1927: 219. Sk. Eslöv, (Lohmander). $\frac{1}{9}$ 24. 1 ex. i skugg. ravinsluttn.
E. T. 1928: 122. Hgl. Loos. (Sjöberg).
Juni 27. 7 ex. på skogsm. under granbarr.
E. T. 1931: 191. Stkhl. (Bruce). $\frac{25}{6}$ 06.

Norge: N. E. T. I: 3. Ö. Slidre, Hvaler.

Finland: Ekenäs.

Danmark: Enl. D. Fauna sälls. på spridda lokaler (i häst- och kospilln., u. tång).

Tyskland: Enl. Reitter sälls. u. fuktigt löv vid vatten.

Egna fynd:

$\frac{14}{7}$ 28. Vg. Kinnekulle. Ett ex. vid sälln. av lövkompost å skuggig, myllrik plats.
 $\frac{13}{6}$ 29. Ög. Vätterstranden vid Alvastra. 1 ex. i av vågskvalpet uppkastad lövsträng. Småstenig, öppen lerstrand.

Omberg i februari 1932.

Thure Palm.